

Ορισμοί

- **Μιγαδικός αριθμός** λέγεται η έκφραση $\alpha + \beta i$, με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.
- **Φανταστικός αριθμός** λέγεται η έκφραση βi , με $\beta \in \mathbb{R}$.
- Αν $z = \alpha + \beta i$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, το α λέγεται **πραγματικό μέρος του z** .
- Αν $z = \alpha + \beta i$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, το β λέγεται **φανταστικό μέρος του z** .
- Οι μιγαδικοί $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ λέγονται **ίσοι μιγαδικοί**, αν και μόνο αν $\alpha = \gamma$ και $\beta = \delta$.
- **Εικόνα του μιγαδικού $\alpha + \beta i$** , $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, λέγεται το σημείο $M(\alpha, \beta)$.
- **Μιγαδικό επίπεδο** λέγεται το καρτεσιανό επίπεδο με σημεία που είναι εικόνες μιγαδικών αριθμών.
- **Πραγματικός άξονας** λέγεται ο άξονας $x'x$ του μιγαδικού επιπέδου.
- **Φανταστικός άξονας** λέγεται ο άξονας $y'y$ του μιγαδικού επιπέδου.
- **Συζυγής του $\alpha + \beta i$** , $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, λέγεται ο $\alpha - \beta i$.
- **Συζυγείς μιγαδικοί** λέγονται οι μιγαδικοί $\alpha + \beta i$ και $\alpha - \beta i$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.
- **Μέτρο του μιγαδικού $z = x + yi$** , που έχει εικόνα το σημείο $M(x, y)$, λέγεται η απόσταση του M από την αρχή των αξόνων O , δηλαδή $|z| = \left| \vec{OM} \right| = \sqrt{x^2 + y^2}$.
- **Το μέτρο της διαφοράς δύο μιγαδικών** είναι ίσο με την απόσταση των εικόνων τους.
- **Πραγματική συνάρτηση με πεδίο ορισμού το $A \subseteq \mathbb{R}$** , λέγεται μια διαδικασία, με την οποία κάθε στοιχείο $x \in A$ αντιστοιχίζεται σε ένα και μόνο πραγματικό αριθμό y .
- Οι συναρτήσεις f, g λέγονται **ίσες συναρτήσεις**, όταν έχουν το ίδιο πεδίο ορισμού A και $f(x) = g(x)$, για κάθε $x \in A$.
- **Σύνθεση της συνάρτησης f με τη συνάρτηση g** λέγεται η συνάρτηση $g \circ f$ με τύπο $(g \circ f)(x) = g(f(x))$ και πεδίο ορισμού $D_{g \circ f} = \{x \in D_f \text{ και } f(x) \in D_g\}$.
- Μια συνάρτηση f λέγεται **γνησίως αύξουσα** σ' ένα διάστημα Δ του πεδίου ορισμού της, όταν για κάθε $x_1, x_2 \in \Delta$, με $x_1 < x_2$ ισχύει $f(x_1) < f(x_2)$.
- Μια συνάρτηση f λέγεται **γνησίως φθίνουσα** σ' ένα διάστημα Δ του πεδίου ορισμού της, όταν για κάθε $x_1, x_2 \in \Delta$, με $x_1 < x_2$ ισχύει $f(x_1) > f(x_2)$.
- Μια συνάρτηση f λέγεται **γνησίως μονότονη** σ' ένα διάστημα Δ του πεδίου ορισμού της, όταν είναι γνησίως αύξουσα στο Δ ή γνησίως φθίνουσα στο Δ .

- Μια συνάρτηση f λέγεται **αύξουσα** σ' ένα διάστημα Δ του πεδίου ορισμού της, όταν για κάθε $x_1, x_2 \in \Delta$, με $x_1 < x_2$ ισχύει $f(x_1) \leq f(x_2)$.
- Μια συνάρτηση f λέγεται **φθίνουσα** σ' ένα διάστημα Δ του πεδίου ορισμού της, όταν για κάθε $x_1, x_2 \in \Delta$, με $x_1 < x_2$ ισχύει $f(x_1) \geq f(x_2)$.
- Μια συνάρτηση f με πεδίου ορισμού το A θα λέμε ότι παρουσιάζει **ολικό μέγιστο** στο $x_0 \in A$, όταν $f(x) \leq f(x_0)$, για κάθε $x \in A$.
- Μια συνάρτηση f με πεδίου ορισμού το A θα λέμε ότι παρουσιάζει **ολικό ελάχιστο** στο $x_0 \in A$, όταν $f(x) \geq f(x_0)$, για κάθε $x \in A$.
- **Ολικά ακρότατα** μιας συνάρτησης f λέγονται το ολικό μέγιστο και το ολικό ελάχιστο.
- Μια συνάρτηση $f : A \rightarrow \mathbb{R}$, λέγεται **συνάρτηση 1 – 1**, όταν για κάθε $x_1, x_2 \in A$, ισχύει : αν $x_1 \neq x_2$ τότε $f(x_1) \neq f(x_2)$.
- Μια συνάρτηση f λέγεται **συνεχής στο σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της**, όταν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$.
- Μια συνάρτηση f λέγεται **συνεχής στο πεδίου ορισμού της**, όταν είναι συνεχής σε όλα τα σημεία του πεδίου ορισμού της.
- Μια συνάρτηση f λέγεται **συνεχής στο ανοικτό διάστημα (α, β)** , όταν είναι συνεχής σε κάθε σημείο του (α, β) .
- Μια συνάρτηση f λέγεται **συνεχής στο κλειστό διάστημα $[\alpha, \beta]$** , όταν είναι συνεχής σε κάθε σημείο του (α, β) και επιπλέον $\lim_{x \rightarrow \alpha^+} f(x) = f(\alpha)$ και $\lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x) = f(\beta)$.
- **Συντελεστής διεύθυνσης** της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f στο σημείο της $A(x_0, f(x_0))$, λέγεται το όριο $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$, αρκεί να υπάρχει και να είναι πραγματικός αριθμός.
- **Εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f στο σημείο της $A(x_0, f(x_0))$** , λέγεται η ευθεία ε που διέρχεται από το A και έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \in \mathbb{R}$.

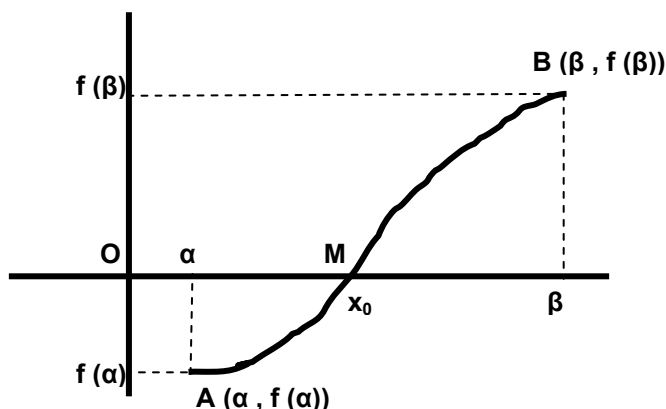
- Μια **συνάρτηση** f λέμε ότι είναι **παραγωγίσιμη σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της**, αν υπάρχει το όριο $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$ και είναι πραγματικός αριθμός.
- **Παράγωγος της συνάρτησης f στο σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της** λέγεται το όριο $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$, αρκεί να υπάρχει και να είναι πραγματικός αριθμός.
- **Στιγμιαία ταχύτητα ενός κινητού τη χρονική στιγμή t_0** , λέγεται η παράγωγος της συνάρτησης θέσης $x = S(t)$, τη χρονική στιγμή t_0 , δηλαδή $v(t_0) = S'(t_0)$.
- **Επιτάχυνση ενός κινητού τη χρονική στιγμή t_0** , λέγεται η παράγωγος της ταχύτητας $v(t) = S'(t)$, τη χρονική στιγμή t_0 , δηλαδή $a(t_0) = v'(t_0) = S''(t_0)$.
- Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της τότε η **εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο $A(x_0, f(x_0))$** είναι : $y - f(x_0) = f'(x_0) \cdot (x - x_0)$.
- **Κλίση της C_f στο $A(x_0, f(x_0))$** , λέγεται η $f'(x_0)$.
- **Κλίση της f στο x_0** , λέγεται η $f'(x_0)$.
- Αν $y = f(x)$ και η f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο x_0 , τότε **ρυθμός μεταβολής του μεγέθους y ως προς το μέγεθος x , στο σημείο x_0** , λέγεται η $f'(x_0)$.
- Αν K είναι η συνάρτηση κόστους, τότε **οριακό κόστος** λέγεται ο ρυθμός μεταβολής του κόστους $K'(x)$.
- Αν E είναι η συνάρτηση εισπραξης, τότε **οριακή είσπραξη** λέγεται ο ρυθμός μεταβολής της εισπραξης $E'(x)$.
- Αν P είναι η συνάρτηση κέρδους, τότε **οριακό κέρδος** λέγεται ο ρυθμός μεταβολής του κέρδους $P'(x)$.
- Μια συνάρτηση f με πεδίου ορισμού το A θα λέμε ότι παρουσιάζει **τοπικό μέγιστο** στο $x_0 \in A$, όταν υπάρχει $\delta > 0$, τέτοιο ώστε $f(x) \leq f(x_0)$, για κάθε $x \in A \cap (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$.
- Μια συνάρτηση f με πεδίου ορισμού το A θα λέμε ότι παρουσιάζει **τοπικό ελάχιστο** στο $x_0 \in A$, όταν υπάρχει $\delta > 0$, τέτοιο ώστε $f(x) \geq f(x_0)$, για κάθε $x \in A \cap (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$.
- Οι **πιθανές θέσεις τοπικών ακροτάτων μιας συνάρτησης f σ' ένα διάστημα Δ** είναι :
 - τα εσωτερικά σημεία του Δ που η παράγωγος μηδενίζεται
 - τα εσωτερικά σημεία του Δ που η f δεν παραγωγίζεται
 - τα άκρα του Δ , εφόσον ανήκουν στο D_f

- **Κρίσιμα σημεία** μιας συνάρτησης f στο διάστημα Δ , είναι τα εσωτερικά σημεία του Δ στα οποία η f δεν παραγωγίζεται ή η παράγωγός της είναι ίση με μηδέν.
- Η συνάρτηση f **στρέφει τα κοίλα προς τα πάνω σ' ένα διάστημα Δ** ή **είναι κυρτή σ' ένα διάστημα Δ** , όταν :
 - η f είναι συνεχής στο Δ
 - η f είναι παραγωγίσιμη στο εσωτερικό του Δ
 - η f' είναι γνησίως αύξουσα στο εσωτερικό του Δ
- Η συνάρτηση f **στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω σ' ένα διάστημα Δ** ή **είναι κοίλη σ' ένα διάστημα Δ** , όταν :
 - η f είναι συνεχής στο Δ
 - η f είναι παραγωγίσιμη στο εσωτερικό του Δ
 - η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο εσωτερικό του Δ
- Το σημείο $A(x_0, f(x_0))$, με $x_0 \in (a, b)$, λέγεται **σημείο καμπής της C_f** , όταν :
 - η f είναι κυρτή στο (a, x_0) και κοίλη στο (x_0, b) ή αντίστροφα
 - υπάρχει εφαπτομένη της C_f στο A
- Οι πιθανές θέσεις σημείων καμπής μιας συνάρτησης f σ' ένα διάστημα Δ είναι :
 - τα εσωτερικά σημεία του Δ που η f'' μηδενίζεται
 - τα εσωτερικά σημεία του Δ που η f'' δεν ορίζεται
- **Κατακόρυφη ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f** , λέγεται η ευθεία $x = x_0$ αν ένα τουλάχιστον από τα όρια $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$, $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$ είναι $+\infty$ ή $-\infty$.
- **Οριζόντια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$ (αντίστοιχα στο $-\infty$)**, λέγεται η ευθεία $y = \ell$, αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \ell$ (αντίστοιχα $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \ell$).
- **Πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$ (αντίστοιχα στο $-\infty$)**, λέγεται η ευθεία $y = \lambda x + \beta$, $\lambda \in \mathbb{R}^*$, $\beta \in \mathbb{R}$, αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - (\lambda x + \beta)] = 0$ (αντίστοιχα $\lim_{x \rightarrow -\infty} [f(x) - (\lambda x + \beta)] = 0$).
- **Αρχική συνάρτηση** ή **παράγουσα μιας συνάρτησης f** που είναι ορισμένη σ' ένα διάστημα Δ , λέγεται κάθε συνάρτηση F , που είναι παραγωγίσιμη στο Δ και $F'(x) = f(x)$, για κάθε $x \in \Delta$.
- **Αόριστο ολοκλήρωμα μιας συνάρτησης f σε διάστημα Δ** , λέγεται το σύνολο όλων των παραγουσών της συνάρτησης f στο Δ και συμβολίζεται με $\int f(x) dx$.

ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΘΕΩΡΗΜΑΤΩΝ

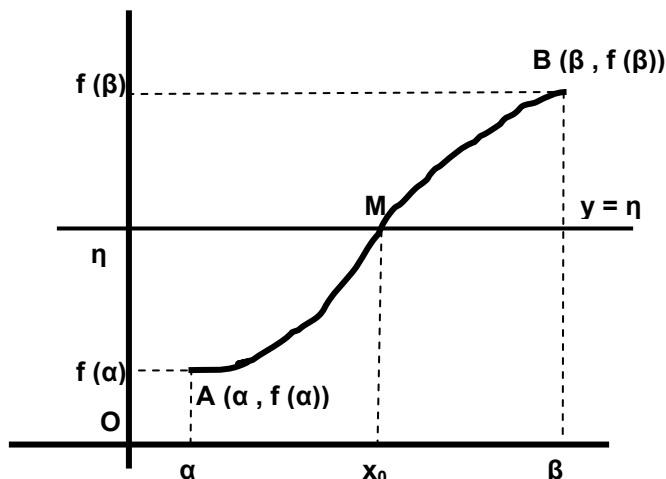
Γεωμετρική ερμηνεία Θ. Bolzano:

Αν η f είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ και τα σημεία $A(\alpha, f(\alpha))$ και $B(\beta, f(\beta))$ βρίσκονται εκατέρωθεν του άξονα $x'x$, τότε η C_f τέμνει τον άξονα $x'x$ σ' ένα τουλάχιστον σημείο $M(x_0, 0)$, με τετμημένη $x_0 \in (\alpha, \beta)$.

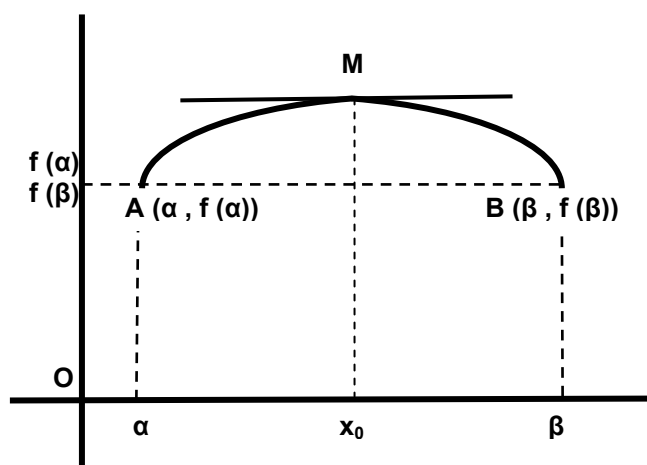
Γεωμετρική ερμηνεία Θ. ενδιάμεσων τιμών:

Αν η f είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ και τα σημεία $A(\alpha, f(\alpha))$ και $B(\beta, f(\beta))$ βρίσκονται εκατέρωθεν της ευθείας $y = \eta$, τότε η C_f τέμνει την ευθεία $y = \eta$ σ' ένα τουλάχιστον σημείο $M(x_0, \eta)$, με τετμημένη $x_0 \in (\alpha, \beta)$.

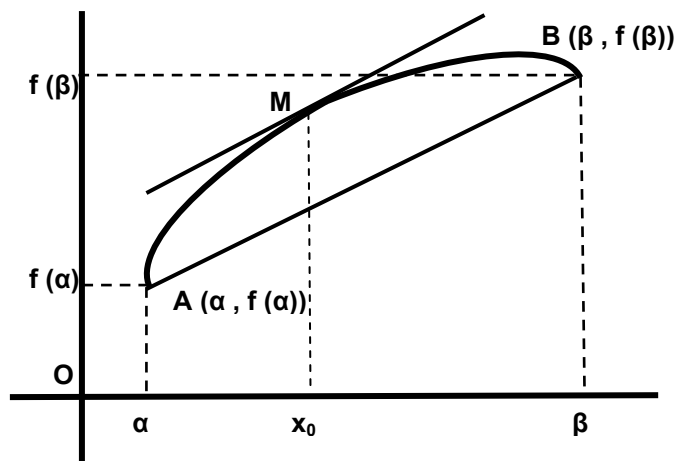
Γεωμετρική ερμηνεία Θ. Rolle:

Αν η C_f είναι μια συνεχής γραμμή από το $A(\alpha, f(\alpha))$ στο $B(\beta, f(\beta))$, η f είναι παραγωγίσιμη στο (α, β) και το ευθύγραμμο τμήμα είναι παράλληλο στον άξονα $x'x$, τότε υπάρχει μια τουλάχιστον οριζόντια εφαπτομένη της C_f στο σημείο $M(x_0, f(x_0))$ με $x_0 \in (\alpha, \beta)$.

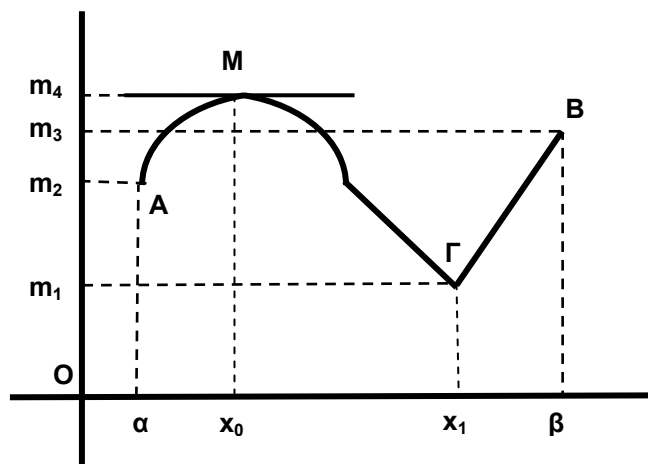
Γεωμετρική Ερμηνεία Θ.Μ.Τ.

Αν η C_f είναι μια συνεχής γραμμή από το $A(\alpha, f(\alpha))$ στο $B(\beta, f(\beta))$ και η f είναι παραγωγίσιμη στο (α, β) , τότε υπάρχει μια τουλάχιστον εφαπτομένη της C_f στο σημείο $M(x_0, f(x_0))$ που είναι παράλληλη στην ευθεία AB , με $x_0 \in (\alpha, \beta)$.

Γεωμετρική Ερμηνεία Θ. Fermat.

Αν η f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο σημείο $x_0 \in (\alpha, \beta)$ και αν η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε η εφαπτόμενη της C_f στο σημείο $M(x_0, f(x_0))$ είναι παράλληλη στον άξονα x' .

- Η f παρουσιάζει τ. μέγιστο στο x_0 την τιμή m_4 . Το x_0 είναι εσωτερικό σημείο του (α, β) . Η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 . Άρα ισχύει το Θ. Fermat.

ΣΧΟΛΙΑ

- Η f παρουσιάζει τ. ελάχιστο στο x_1 την τιμή m_1 . Το x_1 είναι εσωτερικό σημείο του (α, β) . Η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο x_1 ("γωνιακό" ή σημείο "μύτη"). Άρα ΔΕΝ ισχύει το Θ. Fermat.
- Η f παρουσιάζει τ. ελάχιστο στο α την τιμή m_2 . Το α δεν είναι εσωτερικό σημείο του (α, β) . Άρα ΔΕΝ ισχύει το Θ. Fermat.
- Η f παρουσιάζει τ. μέγιστο στο β την τιμή m_3 . Το β δεν είναι εσωτερικό σημείο του (α, β) . Άρα ΔΕΝ ισχύει το Θ. Fermat.

